

Notat – avrenning Del av Mjåtveitmarka

Ole Kristian Spikkeland
Opus Bergen AS
18. oktober 2019

Vassdrag

Del av Mjåtveitmarka tilhøyrar nedbørfeltet til Mjåtveitelva i nord, som igjen har utløp i Elvavika aust-søraust for Mjåtveitmarka. Avrenninga skjer via feltet til Mjåtveittjørna (36,2 moh.), som ligg like sør for planområdet (figur 1). Lite felt, saman med svært lite fall dei første få hundre meterane nordvestover mot kryssing av Rosslandsvegen, gjer at avløpet frå Mjåtveittjørna knapt er synleg på kart, flyfoto eller i terrenget. Ein stor del av vassvegen er lagt i nedgravne røyr.

Figur 1. Avløpet frå Mjåtveittjørna og nordvestover gjennom planområdet Del av Mjåtveitmarka er lite.

Tilknytingar til Mjåtveitelva

Mjåtveitelva tilløp (VassførekomstID 059-24-R) er tidlegare undersøkt og kategorisert i Vann-nett.no. Vassdraget er prega av ulike inngrep og forureining, som igjen trugar den sparsame bestanden av elvemusling. Elvemusling er raudlista som VU; *sårbar*. Elvemusling er ein norsk ansvarsart, som har fått eigen nasjonal handlingsplan (2019-2028). Hordaland har i dag 24 registrerte stammar av elvemusling. Av desse er berre to karakterisert som livskraftige, ni er utrydda og resten er kritisk truga.

Vann-nett.no karakteriserar Mjåtveitelva tilløp (som mellom anna femnar bekkestrekninga mellom Rosslandsvegen og samløpet med Mjåtveitelva) som følgjer, jf. EU sitt Vassdirektiv:

Vasstypenamn:	Små, moderat kalkrik, klar (TOC2-5)
Vasskategori:	Elv
Storleik:	Små (< 10 km ²)
Klimasone:	Lav (< 200 moh.)
Kalsium:	Moderat kalkrik (Ca > 4 - 20 mg/l, Alk 0.2-1 mekv/l)
Humus:	Klare (< 30 mg Pt/L, TOC 2 - 5 mg/L)
Turbiditet:	Klare (STS < 10 mg/L (uorganisk andel minst 80 %))

Økologisk tilstand for Mjåtveitelva er kartlagt på bakgrunn av fleire utarbeidde fagrapportar, seinast rapport 2688 frå Rådgivende Biologer AS; *Biologiske og kjemiske granskingar med klassifisering av elvar i vassregion Hordaland hausten 2017*. Økologisk tilstand for Mjåtveitelva tilløp er oppsummert i tabell 1.

Tabell 1. Økologisk tilstand for Mjåtveitelva tilløp. Kjelde: Vann-nett.no.

KVALITETSELEMENTER	TILSTAND	DATA FRA	DATA TIL	GYLDIG	KILDE
Påvekstalger					
Forsuringsindeks periphyton AIP	😊 Svært god	2017	2017	✓	Vannmiljø
Trofiindeks begroingsalger PIT	😬 Moderat	2017	2017	✓	Vannmiljø
Bunnfauna					
Gjennomsnittsverdi per takson ASPT	😬 Moderat	2017	2017	✓	Vannmiljø
Raddum forsuringsindeks 1	Udefinert	2017	2017	✓	Vannmiljø
Raddum forsuringsindeks 2	Udefinert	2017	2017	✓	Vannmiljø
Turbiditet/siktedyp					
Fargetall Pt	Udefinert	2017	2017	✓	Vannmiljø
Forsuringstilstand					
pH	😊 Svært god	2017	2017	✓	Vannmiljø
Total alkalitet	😊 Svært god	2017	2017	✓	Vannmiljø
Næringsforhold					
Totalnitrogen	😞 Svært dårlig	2017	2017	✓	Vannmiljø
Fosforforhold					
Totalfosfor	😊 God	2017	2017	✓	Vannmiljø

Avbøtende tiltak

Utarbeidd nml-notat for planområdet *Del av Mjåtveitmarka* uttalar følgjande om avbøtande tiltak vassmiljø (sitat):

«Planområdet ligger like oppstrøms Mjåtveittjørna. Avrenning til vassdrag kan være en problemstilling som følge av anleggsarbeid og etablering av flere tette flater etter utførte tiltak. Tiltak for å sikre Mjåtveittjørna med tilliggende vannstrenger mot avrenning og forurensning fra planområdet, bør gjennomføres.»

Trugsmål mot elvemusling spesielt, vil vere «påverknad på habitat» (jf. Artsdatabanken). For Mjåtveitelva tilløp vil dette mellom anna gjelde næringsforureining gjennom diffus avrenning frå spreidd busetnad og landbruksareal, samt partikkelforureining. Risikoen for forureining av partiklar, og utslepp av skadelege sprengstoffrestar, vil vere særleg omfattande i samband med utbyggingsprosjekt som nye vegar, næringsverksemd og bustadbygging mv.

I feltet til Mjåtveitelva tilløp vil aktuelle tiltak kunne vere å oppgradere avløpsnett, og kartleggje/planleggje spreidd avløp. I planområdet *Del av Mjåtveitmarka* bør det vurderast å etablere fangdammar (reinsedammar) og elles nytte duk for å hindre forureinande avløp til vassdraget. Forureinande utslepp vil kome som tillegg til annan forureining i tilløpsbekken inn mot Mjåtveitelva.